

קלטת 19ב

...["וידע כל פעול כי אתה פעלתו.."]

כן

היה ניגונים כאלה, בראש השנה היה ניגונים כאלה..

[אשרינו..]

שכל השנה.. כל מי שהיה צריך להחיות את עצמו, היה מתחיל לנגן ניגון של ראש השנה

[אמרת לי שהוא היה ארבע שעות מתפלל שמונה עשרה בראש השנה]

יותר

[כמה?]

אני עליתי ל.. למושב זקנים ואכלתי ואחר כך, ואחרי הסעודה ירדתי לרבי שמעון

והוא עמד לבד אצל רבי שמעון

[עוד ממשיך בשמונה עשרה]

כן, "וידע כל פעול כי אתה פעלתו", הוא לא יכל ללכת הלאה

[הוא לא יכול לזוז]

לא, לא, לא

ברעדה כזו, ביראת שמיים כזה

[איך? איך? איך? איך? איך? איך?]

ובדביקות כזה, בסגנון כזה

[איך זה היה? קצת, קצת]

הוא רצה לראות תכף את זה "וידע כל פעול כי אתה פעלתו..", הוא רצה לראות תכף

[אה.. הבנתי]

[....]

[תכף "נַחֲמָה"]

[..... "נַחֲמָה נַחֲמָה מְאוֹמָן"....]

הו.. הו..

כל העולם לא ידעו, רבי ישראל, אני ידעתי שהוא נמצא למטה בבית הכנסת

אז הלכתי לשמוע, לראות מה, מה יש שמה, איזה חתונה

[מה ראית?]

אוי, זה, הלכתי אליו, אני באתי ל.. לא יכול לזוז הלאה

"וידע כל פעול כי אתה פעלתו.. {...}"

והיה, היה רועד כל, כולו, וגם כל הבניין רעד

"וידע כל פעול כי אתה פעלתו.."

[כל הבנ.. כל ה.. כל הציון?]

אה?

[כל הציון?]

אה.. אה..

[של רבי שמעון?]

אצל רבי שמעון למטה

[הוא היה יחף?]

יחיד

[יחף, יחף, יחף, היה הולך בלי נעליים]

כן

[על הציון, יחף]

בציון של רבי שמעון היה לא נכנס עם הנעליים

בחוּרף בקור, כשהיה קור כזה בלי, בלי נעליים, כמו בקודשי קודשים
והיה בוכה..
אני לא יכול, יכולים לחשוב שאולי, שזה שקר, זה, זה לא, אי אפשר דבר כזה
איפה יש לגוף כל כך, כל כך..
[כח]
דמעות? כל כך {קול}? איך? זה אי א..
[..]
אבל אני ראיתי שבכל פעם היה יותר חזק הבכי, הדמעות יותר חזק
אדרבא לא, לא, לא היה.. כן
[מעין מתגבר]
ו... והיה בחורף קר מאוד, והוא במקום שעמד כשהוא גמר הוא הלך מהציון
הוא יצא כמו..
[אש]
כמו שפותחים דלת של תנור
[בית מרחץ]
כן, כן, בית מרחץ, כן
היה יוצא חם מהציון, חום מהציון, כן
והציון היה רטוב מהדמעות, מה.. ועל הציון היה כמו נחל, כמו ששופכים..
[מים]
[שלולית, שלולית]
[שלולית מים]
מים, כן
ואני: "ריבונו של עולם, איך זוכים לזה? אני רוצה
אני רוצה גם כן לבכות, אני רוצה גם כן, מאיפה לוקחים זה?"
אוי, אלון, אלון
הוא צריך ללכת לכל, לכל השקרנים, כן
[לכל הכדור רגל ככה]
כן
[לכל המגרשים ככה, הם יקבלו הלא בלי שידיבר, הוא לא מדבר, הוא רק בא]
כן
[הם יקבלו פחד מהזקן]
[ואוו, ואוו, ואוו..
לא צריך לדבר
[כן]
[הוא לא צריך לדבר, הכובע ידיבר]
[הזקן, יראו את הזקן..
[לא, הכובע, הכובע, מה אתה מדבר, את הזקן הם ראו, את הכובע..
אה, אה, אוי וי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי..
הוא היה דואג תמיד על ישראל, תמיד היה לו צער כזה על ישראל:
"איפה, איפה עם ישראל? איפה התורה? איפה?" נו
והיום הוא, הוא המנהיג, מנהיג ישראל, מנהיג
ולוקחים כל הכסף וכל הכבוד וכל הגדולה של ברסלב
ואני, אני, אני המנהיג!
[יש הרבה]
יש הרבה מ.. כן
[כן, כל מיני גוונים]

כן, כן, וודאי
[יעשה כיתות, כיתות..]
אבל לא, זה לא ברסלב
ברסלב יש מעט, אבל זה טוב, "טוב מעט לצדיק"
["טוב מעט לצדיק.."]

נו

[סבא והחברים שרים:

"וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו.."]

אוי, הוא לא {התנה}, הוא אמר אלה הדיבורים:
"וידע כל פעול כי אתה, וידע כל פעול כי אתה פעלתו..", כן, זה היה ככה
הוא טען להשם יתברך, כן, "מתי יהיה זה?"
"וידע כל פעול כי אתה פעלתו.."

אוי, הניגונים של ראש השנה
המתנגדים בראש השנה היה להם, היה להם ביזיון, הם, הם באו לזרוק אבנים
אז הם, הם שמעו את התפילות שלנו בראש השנה, הניגונים והזמירות
אז הלכו בלי אבנים, נפל עליהם פחד

[.....]

איי, איי, איי..

[.....]

אין, אין, אין לימון? אין?

[לימון?]

לימון, מיץ לימון, זה, זה לימון? מה, מה זה?

[זה תרכיז לימון]

אה?

["פטל זהב", "פטל זהב"]

[.....]

[.....]

אוי, אוי, אוי, אוי, אוי וי..

...[אלון ושרון]...

..."צדיקים יראו וישמחו וישראל יעלוזו וחסידים ברינה יגילו.."

אוי, מה שזה היה ניגון כזה, זה היה יכול להחיות מתים

[נו, אז תחיה אותנו]

כל השנה היה חיים מהניגונים של ראש השנה

[אז תן לנו איזה ניגון ככה משהו, משהו.. "פירור", "מים אחרונים חובה"]

כן

[.....]

[.....]

["בְּחַיֵּי בְּחַיֵּי מְאוֹמֵן"]

[.....]

לא היום

[מי זה? הבעל דבר התעורר]

[כן, התעורר]

אם הייתם לפני שבעים שנה

אז בעולם {היה לו, אז הייתם רואים איך אותי נראה, נראה}

[אה, האבנים, האבנים כלו בכובע, לא נכנסו בראש.. האבנים כלו בכובע]
אה..

[כדורים עברו מפה, מה אתה אומר לי]
[.....]

אה.. בפורים..
[.....]

רבי ישראל עליו השלום הוא התחיל לשתות בבית, ורקד בבית
וראיתי בכל רגע שעובר יותר, הוא יוצא מן העולם לעולם אחר
[לעולם הבא]

כן

על כל פנים, הוא הגיע..

הוא התחיל ללכת מהבית, מהדלת לרחוב "להודיע", להודיע שזה פורים, שזה..
"להודיע, להודיע, להודיע, להודיע"

אני הלכתי איתו, והוא הלך כל, כל הרחוב, ל.. ל.. למקום סלונים
החסידי סלונים, הם לצים, הם מתלוצצים מברסלב

אז שמה, שמה הלך ונכנס לבית וכולם ישבו ושתו יין והשתכרו, כן
והוא נכנס כמו לבית שלו ורקד

ו.. אז אמר לי, היה שמה זקן אחד, רב ליישקה, רב ליישקה
[רב קהת]

רב.. **נין (לא)**, רב קהת הוא היה קרלין, הוא צעק עליי

"אתה רוצה ל.. אתה רוצה לעשות אותי חרש? אני כבר חרש, מה אתה רוצה ממני?"
[כן, מה הוא אמר רב ליישקה?]

רב ליישקה אז אמר לי:

"אתה מבין הריקודים שלו? של רבי ישראל? אתה מבין מה זה?
זה ריקודים פלאים, פלאים מאוד"

כן, ככה הוא אמר לי, הראש, הראש שלהם, הראש של המתנגדים, הראש שלהם, כן
הוא נתבטל בגלל הוא ראה את הריקודים של רבי ישראל

הוא נכנס בין מתנגדים, בין, בין עקרבים, נחשים ועקרבים
ו.. ו.. והוא.. עשה מהם אין ואפס

נו, מי רואה דבר כזה? איך היה לו גבורה כזה להיכנס לתוך, לתוך עוצם
[העצם של הבעל דבר]

כן, ולהגיד לו ולהראות לו "בוא, בוא, בוא, בוא, אני לא מפחד ממך"
[רבי ישראל, גם אתה עשית אותו דבר]

אה?

[אתה עשית גם כן אותו דבר]
אה?

[הלכת לחתונות ורקדת להם כל הלילה]

לא, מי שרואה הרקידה שלו נתבטל לגמרי

אבל לאחר שנפטר, אני הלכתי, היה פעם פורים בליל שישי, ולא היה לי על שבת
אבל אני הרכוש שלי היה, היה לי בכיס היה לי חצי לירה

חצי לירה, אז זה היה חצי לירה, זה מספיק בשביל שבת
[רכוש גדול]

כן, חצי לירה, אבל זה היה כל השבת, החצי לירה היה בכיס
אמרתי: "אני רוצה יין"

אמרו: "אין, אין יין, כבר נגמר"

אז אמרתי: "מה? אין יין? קח חצי לירה ותביא, תקנה יין"

אבל אני {...}
 אז לקחו ממני החצי לירה, ואני חשבתי:
 "מה, מה, מה עשיתי? מה יהיה? מחר לא יהיה לי על שבת, מה נתתי את ה.."
 [אבל היית שיכור לפחות? שתית?..]
 כולם, כולם צחקו
 [אבל ש..]
 איך הוצאתי את הצ'ק, את החצי לירה
 [אבל שתית מזה?]
 "לכו תיקנו יין"
 [שתית מזה לפחות יין?]
 אה?
 [שתית?]
 מה? מה?
 [שתית מהיין הזה לפחות?]
 לא
 [...]
 הם לא קנו, הם לא קנו, הם הבינו שאני שיכור
 אני הוצאתי חצי לירה, הם פחדו שזה כל השבת שלי זה חצי לירה, אז לא קנו
 [אה..]
 [...]
 [...]
 [אז הם החזירו לך את זה?]
 כן, כן
 [אה, הבנתי]
 [...]
 [...]
 [אני רק לא יודע, רוצה ל.. לדעת דבר אחד, רבי ישראל]
 [...]
 [...]
 [לא, אתה לא בסדר]
 אנחנו יכולים לשלוח מיליונים
 [לא, אתה, אם אתה רוצה מיליונים, רק תיקח מטוס פרטי, זה לא הכבוד..]
 {...]
 [לנסוע ככה סתם, צריך עם מטוס פרטי
 שמה יהיה לך מיטה, במטוס מיטה, תוכל לישון שתתעייף
 עם אוכל, הכל, מטוס "נַחַם נַחֲמָן נַחֲמָן מאומן" נחת בז'נבה]
 [...]
 [...]
 ["נַחַם נַחֲמָן נַחֲמָן מאומן" נחת בטוקיו, "נַחַם נַחֲמָן נַחֲמָן מאומן" נחת בסין]
 [ואם נהיה בלונדון?]
 [בסין, בסין, שמה לומדים "סיפורי מעשיות"]
 כן?
 [הם יהיה להם כל ה..]
 הם חוקרים "סיפורי.."
 [כן, כן, אנחנו נחקור אותם כבר]
 [...]

וגם אצלנו באוניברסיטה בכל בוקר חוקרים ה"סיפורי מעשיות"
 [כן, גם בטלוויזיה היה]
 כן?
 [כן, היו שלושה חוקרים, אלון יודע]
 [לא בטלוויזיה, ברדיו]
 [ברדיו, ברדיו]
 ברדיו
 [.....]
 [באוסטרליה אתה צריך גם כן להיות]
 באוסטרליה?
 [כן]
 [שמה זה רחוק..]
 יש, יש שמה עשירים? יש עשירים?
 [כן, אבל אתה הכי טוב לנסוע לדרום אפריקה, רבי ישראל]
 בדרום אפריקה יש עשירים?
 [עכשיו הכושים..]
 רק אם יש עשירים
 [לא..]
 [סבא, סבא, אתה לא אכלת עוף, תאכל, סבא, הנה יש פה חתיכה קטנה]
 [היהודים רוצים לברוח מדרום אפריקה, היהודים]
 מה זה? מה זה?
 [יהלומים]
 אני לא רוצה
 [אתה לא רוצה לטעום?]
 [בדרום אפריקה יש היהלומים הכי טובים בעולם, הכי עשירים]
 כן?
 [עכשיו היהודים רוצים לברוח משמה]
 מדוע?
 [הכושים התחילו להשתגע]
 [להשתולל]
 אה?
 [הכושים רוצים עצמאות, התחילו לעשות מלחמות]
 כן?
 [כן, בדרום אפריקה הכי הרבה כסף, ניסע לדרום אפריקה, לא למקסיקו]
 {..}
 [איפה זה שמה שכל הלילה.., כל היום יום, אין, אין לילה?]
 [אבל בעל תשובה יש..]
 [בקוטב הצפוני]
 [סבא, בקוטב הצפוני גם צריך להגיע, לקוטב הצפוני]
 [לא, שמה אין אנשים, מה אתה מדבר]
 [יש שם אסקימוסים..]
 [.....]
 [.....]
 [עוד איזה, עוד איזה..]
 [סבא..]
 בכל פעם שאני בא לאמריקה, אז העיתונים כותבים:

"בא זקן מארץ ישראל, והוא רוצה להיפגש עם רייגן"
[נו, מה יהיה?]

{..}

[אני, אני מתפלא עליך, רבי ישראל..]
[.....]

[רגע, אני מתפלא עליך, רבי ישראל]

נו

[כשרצית להיפגש עם בגין, אמרת לי: "אני נכנס לבגין", נכנסת
מה עם רייגן? אמרת "רייגן, רייגן", ואתה לא מצליח להיכנס]

אה..

[.....]

[תעשה משהו]

אה, אה, אה...

...הוא הוציא את ה.. השנה

[מי?]

עד שקיבל צרעת

[לא, עכשיו יותר גרוע]

בגין, בגין

[עכשיו יותר גרוע, מהצרעת נכנסה לו למח הוא איבד את השכל עכשיו]
כן?

[כן, גדעון אמר]

אה, אה

[הוא כבר לא שומע, הוא לא יודע מה שנעשה איתו, "הברבוטל"]

אה

[הוא נעשה "הברבוטל"]

[.....]

קדישאי הוא יודע הכל

[כן, בטח]

הוא יודע איזה מפלה היה לו

[זה נבילה וזה טריפה]

כן...

...היה אצלי בירושלים, כשהייתי בירושלים, והייתי אצל יהונתן ו..

[כן]

אז בא אליי, אה..

[הרב]

ראש הרבנים

[ממרסי]

מ.. מ.. מ.. מ..

[צרפת]

מפריז, מצרפת, כן

[חבר של מוריס, כן]

ראש הרבנים, כן

[חבר של מוריס]

כן, הוא, אני סיפרתי לו..

[מיליון, מיליון]

[מיליון, מיליון, כן]

סיפרתי לו על בגין

[כן, כן]

הוא הבטיח ו... אז אני, אני צריך להיפגש איתו, אני אגיד לו

אז הוא הלך, ממני הלך לבגין, הוא הלך לבגין

אמרו לו שהוא עסוק, הוא, הוא טרוד היום, ואי אפשר לו..

[.....]

[.....]

אז הוא אמר לי, קדישאי:

"זה לא יפה מראש ממשלה, הוא הבטיח ולא עושה כלום?"

כן

[אל תדאג, יש דוקטור מיסטר קלארק עכשיו]

אז אמר לו קדישאי:

"אנחנו, אנחנו עושים הכל.."

[כן..]

{...}

[אנחנו עושים הכל בשביל..]

בשביל תרומות

[בשביל לקחת את עם ישראל ל..]

[.....]

[שמיר הוא..]

הו..

[הם עושים הכל בשביל הכיסא, בשביל להישאר "תפורים" לכיסא]

[שמיר הכל תלוי בו, הוא..]

[.....]

[“אותה גברת בשינוי הדרת”]

[“שמיר – שממיר”]

[אברהם נתן שר:]

"בְּנֵי בְּחֵם בְּחֵם מְאוּמָן.. "ישגע את כל העולם, ישגע את כל העולם.."

[הפתק הזה ישגע את כל העולם, סבא, "תן את הפתק, תן את הפתק"]

"תן את הפתק"

[העיקר כמה אתה מוכר אותו?]

"הוא מסוכן, הוא יכול לשגע את כל העולם"

[מי?]

[הפתק]

זה הפתק, "תן את הפתק"

[הוא ישגע, הוא ישגע]

אז אמרתי לו: "אני לא זוכר איפה נתתי את זה"

אז הוא אמר: "טוב, אתה לא זוכר, אנחנו נחפש"

[.....]

אז הוא אמר לחיילים: "תחפשו טוב בכל מקום"

נפל עליי פחד, "מה.."

[מה..]

מה יהיה? אולי הם ימצאו את הפתק"

"[זמן הגאולה קרוב מאוד "זמן הגאולה קרוב מאוד"

מה נפל עליך פחד? שכחת? "זמן הגאולה קרוב מאוד"
זה היה אולי.. לפני המעשה של, של הקצין
[סבא, אתה זוכר יצחק אייזיק? אמרו שאתה עשיר גדול]
{..}

[זה עשיר גדול]
יוא, יצחק אייזיק, כל מי שראה אותי הולך, אני הולך עם, עם התייר הזה
עם מזוודה כזו, והוא הלך כמו לורד אנגלי, אני הלכתי איתו בשוק ובאנו להדפיס
[אמרו שעכשיו אתה תהיה בעל שתי מאפיות, לא מאפייה אחת]
כולם אמרו: "הו, ישראל בער, ישראל בער כבר אין לו דאגות פרנסה"
[יהיה לו עכשיו מאפייה חדשה]

כן
[יהיה לו מאפייה חדשה]
"הוא, הוא מצא תייר כזה, והוא עשיר כזה, הוא כבר, והוא איתו ביחד תמיד
"אז יש לו דאגות? דאגות פרנסה?"

[.....]
[אוי, אוי, אוי..]
אוי

[אוי, אוי, אוי..]
[.....]
[אוי..]

[עוד מעט זה יבוא המשיח..]

["נַחַם נַחַם בְּחַמֵּן מֵאֻמָּן"]

וזה התייר אכל אצלי בשבת, ועשינו ריקודים ושמחה, כן
והוא רקד איתי, ושמואל חתני היה גם כן {...}
הוא ראה איך שהבחור ההולנדי הוא עושה ריקודים כאלה, כן
[כן, שמעתי שהוא התנקם בזה, הוא התנקם ביצר רע
הוא לקח את ההכי יפה, יפיפייה בירושלים]

כן
[הכי יפיפייה]

הכי יפיפייה

"אני אראה לך מה זה יפיפייה, אני אראה לך"

[הכי מכוערת שיש בעולם]

[כן?]

[כן, {התנקם} בבעל דבר, "אני אראה לך מה זה.."]

את ההכי מכוערת, שאתה רק מסתכל עליה אתה מתעלף]

[.....]

[.....]

הוא אמר לו: "אתה רוצה יפיפייה, אני אתן לך יפיפייה, אל תדאג"

[.....]

[.....]

הוא היה אצלי על {....}, הוא, אתה לא ראית אותו? מי, מי ראה אותו?

[אלון ראה אותו]

[אני..]

אלון, אלון

[הוא היה פה, הוא היה פה, הוא היה פה]

כן, אז גם שרון, לא?

[אני ראיתי..]
 {...}
 [אני ראיתי אותו]
 אתה היית בזמן שהוא היה..
 [היא חיה עוד אשתו?]
 [.....]
 הוא עד היום שמח על שזכה ל.. ל.. להתקרב לרבינו
 הוא זוכר טוב, אני הייתי אצלו {בצפון} תל אביב, בהדירה שלו בכל לילה עד חצות
 עד האוטובוס האחרון, ואנחנו יצאנו מן הבית
 [איפה היית גר?]
 [לטיול?], אה?
 [בתל אביב היית גר או בירושלים?]
 כן, בתל אביב, בתל אביב
 היה לי ארבע, ארבע אוטובוסים לנסוע
 [פשוט, כפול, משולש, מרובע]
 {...}
 [סבא, ולא היה לך מה..]
 {...}, לא היה לי כסף על הוצאות, אמרתי:
 "אם אני אגיד לו כסף, הוא יחשוב שאני, שאני עושה מסחר ממנו"
 כסף אסור להזכיר {להם}
 [היה על יד, בדיזנגוף]
 אני נהגתי איתו בחכמה
 [בדיזנגוף]
 לא אמרתי לו שאני צריך כסף
 [איפה הוא גר? בדיזנגוף?]
 בדיזנגוף, בדיזנגוף
 [בדיזנגוף?]
 כן, הו, הו
 [באיזה שנה זה היה? באיזה שנה?]
 תשי"א
 [לפני שזר?]
 אה? מה?!
 [1951]
 עוד לא נולדת
 [1951]
 [שאתה עוד לא נולדת]
 [שאז צעקת שמה "נַנְה"]
 תשי"א
 [צעקת שמה "נַנְה"]
 {...}
 [והערת את כל דיזינגוף, היה אנשים אז בדיזינגוף בזמן הזה?]
 {...}
 [היה אנשים שמה?]
 [אמרו שהוא היה מתפלל על הגג, אמרו שהוא היה מתפלל על הגג]
 הו..
 ואני טיילתי איתו בתל אביב

[כן]
 באלנבי, ו..
 [דיזינגוף]
 ובמסעדות הכי יפות, כן
 [סבא, יש אבטיח....]
 ואני הסתכלתי עליו כמו משוגע:
 [בשביל מה הלכת לטייל אתו?]
 "מה אתה עושה? מה זה איתך?
 [נכנסת למסעדה?
 אתה משוגע?
 [נכנסת למסעדה?
 [רגע, רגע, רגע..
 אתה נכנס, אתה נכנס לגיהנום כזה?
 [נכנסת למסעדה?
 עד חצות לילה..
 [נכנסת למסעדה?
 זה משוגע
 [נכנסת איתו למסעדה?
 כן
 [אכלת?]
 לא אכלתי, אבל הוא, הוא אכל
 [אה, הוא אכל, ומה אתה?]
 הוא רצה שאוכל, אבל אני אמרתי לו: "אני לא אוכל במסעדה, די
 [נכנס איתו למסעדות]
 זה עולה ביקר, אני קמצן, אני לא"
 [הוא נכנס, והוא אכל, יצחק אייזיק אכל
 אז הוא אמר: "מה אתה לא אוכל?"
 "לא זה עולה ביוקר, אני קמצן"
 אה, אה..
 [מה? הוא לא אמר לך שהוא ישלם בשבילך?]
 אבל הוא רקד איתי בליל שבת, הוא רקד איתי
 שמואל חתני היה, היה בבית, הוא נתבטל
 "מה זה? הוא, הוא מצא בחור הולנדי והוא...{...}"
 [גדעון אמר לי שאתה עלית על הגג שלו וצעקת צעקות על כל תל אביב
 הערת את כל תל אביב מהשינה]
 אני לא זוכר
 [הוא שכח מתל אביב]
 [הערת את כל תל אביב מהשינה]
 הו... הו... הו..
 הוא היה לו שם ב.. "הלורד האנגלי" בירושלים
 [כמו לייזר]
 ובתל אביב היה לו שם אצל המשפחה שלי - "הבחור ההולנדי"
 [הוא היה אוכל רק במסעדות, מה זה? אין לו אוכל בבית?]
 הוא {...} היה אורח איתי אצל חווה, אצל, במלון שפר, כן
 [.....]
 [הוא לקח את האבן עד למירון במסירות נפש {ככה באוטובוס}

איזה מניעות היה לו]
אני היה לי "ליקוטי תפילות", נתתי לו, ואני נשארתי בלי ה"ליקוטי תפילות"
[סבא]
אני נתתי לו
[מה עם השעון? השעון, השעון..]
["נַח"]
[השעון הגדול? ש..]
הו..
[רגע, רגע, כל דבר לאט]
["נַח"]
[בריבוי אור כבר, תראה אותו בריבוי אור]
[.....]
אה..
[אז מה עשית בלי..]
אני לא הרגשתי טוב
[מתי?]
לא יכלתי לקום בחצות לילה
[....]
מה יהיה התכלית ממני?
אז הלכתי בטבריה, הלכתי ל.. בשוק, היה שמה שעון
אז שמעתי שאיך.. יש שעון שהוא מעורר טוב
אז, אז זה טוב בשבילי, אבל אין לי כסף, מה, מה, מה, מה?
נו, אבל קודם כל נכנסתי לראות את השעון, "אני צריך {שעון}"
אז נכנסתי ונבהלתי
שעון כזה שהוא מעורר כל חמישה רגעים, בקולות כאלו, זה.. כן
אז אמרתי: "אני צריך לזה השעון"
אז אמרתי ל.. בחנות:
"אני צריך זה השעון, אבל אני אשלם לך, עכשיו אין לי כסף, אני אשלם לך"
[עוד שנתיים]
הוא, הוא, אבל הוא האמין לי, הוא הבין שאני לא אגזול {ממנו} את השעון
"אז קח, קח את השעון"
[שילמת לו?]
שווין, לא, על חשבון, על החשבון
הכלל, אני באתי הביתה בשמחה גדולה
"יש לי שעון כזה שהוא יעורר אותי בחצות לילה"
הוא הגיע, הוא הגיע זמן חצות, והשעון היה, היה מעורר
ואני כל מה שהוא מעורר יותר אני רוצה, רציתי לישון יותר
אז לא קמתי, לא קמתי, אמרתי:
"הוא משיגנע, יש לך שעון כזה, ואתה לא קם בחצות? מה זה איתך? מה יהיה ממך?"
[..
אז אמרתי:
"לא, השעון לא מספיק, אני אקנה שני פחים, שני פחים של נפט
ואני אעמיד, ואני אעמיד את השעון על הפחים, אז שיהיה קול כזה"
[התעוררות]
אז קניתי שני פחים, ונתתי את השעון על הפחים
והוא.. כל מה שהוא עורר אותי יותר, רציתי לישון {....} ולא לשמוע כלום

היה כל כך מתוק השינה, {...}
זהו השעון, השעון שלי, של חצות
[...]

ככה, ככה..
[רבי ישראל?]

אה?
[איך היה עם האוטו הראשון שבא לטבריה?]
אה?

[אמרת לי שכולם נבהלו, ראו מכונית]
אמרו:

"שבא מאנגליה אוטובוס כזה, שהוא רץ במהירות כזה, על הרים ועל גבעות, הוא רץ"
אז באה כל העיר לראות הפלא הזה, אז ראו שהוא ירד מהמדרגות, מהמלון ונכנס
[הנהג?]

כן, הבעל, הבעל הבית, הבעל הרכב, והוא התחיל, הוא התחיל ל..
[להדליק]

לעורר אותו, ללכת
אז הם שמעו ש.. שהוא מתחיל ללכת, אז נבהלו כולם:
"הוא {ירד}, הוא ילך, הוא הולך בכל מקום
[כן]

עיניים אין לו, מה יהיה?"
ונעשה בריחה כזה
[...]

כל אחד ברח, "מי.., שלא יעלה"
[לא נשאר בטבריה אף בן אדם, כל טבריה ברחו
"אין לו עיניים, אין לו עניים", כבר כל טבריה ברחו]
אני הייתי גם כן בתוך, בתוך העיר
[אלה שברחו]
בתוך הקהל
[כן]

לראות את הפלא של הרכב
[כן]

רק כשהתחיל לזמר, אז, אז אמרו:
"עכשיו הוא הולך כבר, מה נעשה? {...}"
[הוא ידרוס אותנו", כולם ברחו?]

כן, נו, נו, נעשה בריחה כזה
[.....]

וגם כן..
[....]

ראיתי פעם הראשון משוגע, אנגלי משוגע
[מה יש?]

אני הלכתי לישיבה, למטה אז הוא היה..
[משרד]

מסעדה של מ"חמי טבריה", מסעדה
ושמה היה המשרד של האנגלים
כשבאו, כבשו את טבריה, היה המשרד שלהם שמה
[אה, כבשו את הטורקים]

כן, אה?
 [בזמן שכבשו את הטורקים?]
 כן, כן
 [כן]
 אז אני הולך לישיבה, ואני רואה במשרד שאנגלי אחד משוגע
 הוא מחזיק איזה, איזה חתיכת, חתיכת ברזל ליד האוזן, הוא מדבר, הוא מצחק
 "מה זה? הוא משוגע? עם מי הוא מדבר?"
 הוא מצחק והוא מדבר כמו {...}"
 אמרתי: "הוא, הוא משוגע כזה"
 [.....]
 [.....]
 אני שמעתי שיש טלגרף, אבל טלפון לא שמעתי שיש
 אז הוא, הוא מחזיק חתיכת ברזל והוא מדבר אליו ומצחק
 "מה זה? איזה משוגע זה? עם מי הוא מדבר? אין אף אחד"
 [.....]
 [סבא, זה כמו ברסלבר]
 [כמו ברסלבר, למי הוא מדבר? עם מי הוא מדבר?]
 [עושה טלפון]
 [עם מי הוא מדבר המשוגע הזה?]
 פעם בא הקרוב משפחה מפריז, מצרפת, מפריז
 [כן, כן, כן]
 והיה טורקים, אצלי, אצלנו היה הטורקים
 אז קרובה משפחה היא מספרת להאמא שלי:
 "אצלנו בפריז יש, יש מקרר שהוא עושה הקרח ולא צריכים לקנות"
 אני יודע, אני הלכתי לקנות קרח, היה בית חרושת גדול עם פועלים הרבה
 "איך אפשר?"
 נו, אני שאלתי אותה
 "איך..?"
 [.....]
 הבית חרושת של קרח הוא גדול עם פועלים
 ומקרר קטן, איך הוא עושה קרח {לכם}?"
 [.....]
 אז היא אמרה לי:
 "אל תתפלא, בביתי יש מקרר כזה, אני יש לי..
 [...]
 מקרר כזה בבית שלי", כן
 [.....]
 אני לא רציתי להאמין, דבר כזה
 [טוב, אם היו אומרים לך, אם היו אומרים לך בזמן הטורקים שיהיה מדינה..]
 [עם מטוסים]
 [עם מטוסים, עם טנקים, היית אומר: "איזה משוגעים, מה אתם נורמלים?"]
 אם היו אומרים לך אז שיהיה מדינה עם טנקים ועם מטוסים
 היית אומר: "נפלתם מהירח? תחזרו לירח, על מה אתה מדברים?"
 אם היו אומרים לי לפני שבעים שנה, שברסלב יהיה לו קיום אחרי שבעים שנה
 אז הייתי אומר:
 "הם משוגעים, הם לא יודעים מה הם מדברים"

איך אפשר דבר כזה? איך? היה פחד לנגוע בספר ברסלב
 [לא בספר, בשולחן, בשולחן, בשולחן]
 בשולחן
 ["מחמירים"]
 היה "מחמירים" גדולים שהם לא רצו לנגוע, לא, לא, רק לא לנגוע בספר
 אפילו השולחן שהספר מונח עליו לא רצו לנגוע
 זה היה, הוא היה "מחמיר" גדול
 [...]
 נו, ועכשיו קונים, קונים המחשב {להדפיס}, נו
 אני אמרתי:
 "טוב, זה כל הגאולה, אבל איך יבוא הגאולה? אם לא רוצים לנגוע בספר ברסלב
 [...]
 איך יהיה הגאולה? מה יהיה? מה יהיה?"
 ["מה יהיה?"]
 אז עכשיו אני חי ואני רואה שכולם מתביישים
 [הם רוצים ברסלב]
 ברסלב זה..
 [רק ברסלב]
 כל מה שעובר זמן יותר
 [רק ברסלב]
 יותר חשוב ויותר.. כן
 זה הולך וגדל
 [מה? זה רק מתחיל]
 [.....]
 מדפיסים וקונים, כן
 [זה מודה, סבא, זה מודה היום, ברסלב, רק ברסלב]
 [יהיה ש"ס חדש]
 [זה מודה חדשה]
 אני היה קשה לי:
 "ריבונו של עולם מתי יהיה, איך יהיה הגאולה? הם לא רוצים לנגוע בספרי ברסלב ולא..
 ואי אפשר להשיג ולא מדפיסים ולא... איך יהיה הגאולה?"
 [.....]
 [.....]
 ורבי ישראל היה לו מקום מצוין, מירון זה היה אצלו הגן עדן, הגן עדן
 נו, הוא עזב את מירון ועזב את צפת ועזב את המשפחה
 יש לו דבר אחד, "ישראל בער, בטבריה יש אחד ששמו ישראל בער", כן
 שמה זה המקום שלו עכשיו
 ואני אמרתי לו, הלילה הראשונה שהוא קנה את הלחם ואכל אצלנו
 אמרתי לו:
 "זה מן השמיים, שלחו אתכם אליי"
 אני עובר עליי מלחמות, מלחמות קשות, אני צריך מי שידריך אותי
 אני מזהיר אתכם, אני מבקש מכם שלא תעזבו אותי!"
 [רבי ישראל קרדונר זה היה?]
 מה זה? זה מתוק?
 [כן]
 [לא]

לא מתוק?
 [זה סוף העונה]
 הו... הו... הו...
 [אמן]
 אוי, אוי, אוי, הגוף רוצה לאכול
 [רק לאכול?]
 אחר כך לישון
 [רק לישון?]
 כן, ושעון אין לי כבר, השעון הלך
 מה יהיה?
 אבל אני שמעתי שבקיבוץ של..
 [של שרון]
 של שרון
 [יש שעון מיוחד]
 יש שעון יותר טוב משלי, כן
 [זה לא חלבי?]
 [לא, זה פרווה]
 [בטוח?]
 [בטוח]
 [.....]
 [.....בדברו]
 {..}
 [אני לא מבין שום דבר, איך יעשה מכל הבהמות בני אדם? אני לא מבין]
 כן, כמו שהיה קשה לי, כמו שהיה קשה לי:
 "מה, מה, מה? איך יהיה הגאולה?
 אז אין ספרים לקנות, אפילו אם יש איזה ספר, מפחדים שלא, שלא לנגוע
 אולי יחשדו בו שהוא נוטה לברסלב
 ואיך יהיה הגאולה? מה?", כן
 [.....]
 אבל אני לא נתיאשתי, אני היו לי כיסופים גדולים, וכמו, כמו שלבי אומר לי:
 "לא, לא, יבוא, יבוא הזמן"
 [בטח]
 בטח
 ["נַחַם נַחַם נַחַם מאומן"]
 ועכשיו אנחנו יושבים בבני ברק בסוכה ומדברים דיבורים כאלה
 שזה המתקה לכל העולם, לכל בני ברק, לכל ירושלים, לכל ארץ ישראל, לכל העולם
 כל דיבור שמדברים מרבינו הקדוש, הוא המתקה גדולה לכל העולם
 [אבל העולם עוד לא יודע כלום]
 נו, עוד לא יודע, אבל הוא ידע, ידע, האמת הוא..
 ["וידע כל פעול", אל תדאג..]
 האמת לא מתבטל, האמת נעשה בכל יום יותר חזק
 [.....]
 [.....]
 [סבא והחברים צועקים: הו..
 ואחר כך צועקים: "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן"]
 [לא ככה, לא ככה, לא ככה, לא ככה, לא ככה]

לא ככה?
[לא, עבר קיץ, כלה קציר..]
[סבא והחברים שרים:
"עבר קציר כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו.."...]...

סוף קלטת 19ב